

DAVID SZALAY

Het vlees

Vertaling Auke Leistra

Nijgh & Van Ditmar
Amsterdam

I

Als hij vijftien is, verhuist hij met zijn moeder naar een nieuwe stad en begint hij op een nieuwe school. Dat is niet makkelijk op die leeftijd – de verhoudingen op school liggen al vast en het kost hem moeite om vrienden te maken. Na enige tijd heeft hij met één jongen vriendschap gesloten, ook een eenling. Soms hangen ze na school samen rond in het nieuwe, typisch westerse winkelcentrum dat niet lang daarvoor geopend is.

‘Heb jij het ooit gedaan?’ vraagt zijn vriend.

‘Nee,’ zegt István.

‘Ik ook niet,’ zegt zijn vriend, en op een of andere manier lijkt het of het niet eens zo moeilijk is dat toe te geven. Hij praat heel eenvoudig, heel natuurlijk over seks. Hij vertelt István over welke meisjes op school hij fantaseert, en wat hij in zijn fantasie met ze doet. Hij zegt dat hij zich vaak vier of vijf keer op een dag aftrekt, wat István het gevoel geeft dat hij tekortschiet, aangezien hij het maar één of twee keer doet. Als hij dat bekent, zegt zijn vriend: ‘Jij hebt waarschijnlijk een minder sterke behoefte aan seks.’

Misschien is dat wel zo, weet hij veel.

Hij heeft geen idee hoe het voor andere mensen is.

Hij kent alleen zijn eigen ervaring.

Op een dag vertelt zijn vriend dat hij het gedaan heeft met een meisje dat aan de andere kant van het spoor woont.

Het nieuws heeft iets desoriënterends.

István luistert als zijn vriend, vrij gedetailleerd, beschrijft wat er gebeurd is. Hij probeert uit te vogelen of zijn vriend de waarheid spreekt of dat hij liegt. Hij zou liever hebben dat hij loog, maar heeft toch het idee dat hij waarschijnlijk de waarheid spreekt. Sommige dingen die hij zegt zijn te specifiek, te verrassend, die kan hij nooit verzonnen hebben.

Dan, een paar dagen later, zegt hij dat hij het meisje heeft gesproken en dat ze gezegd heeft dat ze het ook wel met István zou doen.

‘Serieus?’ zegt István.

‘Ja,’ zegt zijn vriend.

István weet niet of hij bedoelt alle drie samen, of alleen hij met dat meisje.

Hij is niet zelfverzekerd genoeg om het te vragen.

Diezelfde dag lopen ze na schooltijd over de voetgangersbrug naar de andere kant van het spoor.

Het begint al donker te worden.

Ze dalen de metalen trap aan de andere kant weer af en lopen een tijdje tot ze bij een woonwijkje komen. Het heeft wel iets van de wijk waar István en zijn moeder wonen, alleen zijn de flats hier, hoewel ook opgetrokken uit betonnen prefabplaten, hoger. Bij de ingang van een van de flats toetst zijn vriend een nummer in.

Enkele ogenblikken later, zonder dat er een woord is gezegd, zwaait de deur open en gaan ze naar binnen.

De lift ruikt naar sigarettenrook.

István staart naar de formica wanden met houtnerven terwijl de lift omhooggaat.

Hij stijgt heel langzaam, met een continu gekraak, en een luide tik bij elke verdieping die ze passeren.

‘Gaat het?’ vraagt zijn vriend hem.

‘Jawel,’ zegt István.

‘Je kijkt bang,’ zegt zijn vriend.

‘Nee,’ zegt István.

Op een van de bovenste verdiepingen verlaten ze de lift en

zijn vriend klopt ergens aan. Een meisje van ongeveer hun leeftijd doet open. 'Hi,' zegt ze.

'Hi,' zegt de vriend van István.

Ze doet een stap opzij om hen binnen te laten.

'Dit is mijn vriend,' zegt de vriend van István. 'Je weet wel. Over wie ik je verteld heb.'

'Oké,' zegt het meisje.

István en zij kijken elkaar even aan.

'Oké?' zegt de vriend van István.

'Ja,' zegt het meisje.

Ze blijven alle drie even staan.

Het meisje kijkt weer naar István.

Hij kijkt haar niet aan.

'Oké,' zegt de vriend van István.

'Wil je daarbinnen wachten?' zegt het meisje tegen hem, en ze wijst naar een deur.

'Ja oké,' zegt de vriend van István. Best mogelijk dat hij enigszins teleurgesteld is, daar lijkt het wel een beetje op, alsof hij er zelf misschien ook niet zeker van was of ze het nou met z'n drieën gingen doen of niet, en eigenlijk gehoopt had van wel.

István wil een sigaret opsteken en moet de aansteker een paar keer aanknippen voor hij het doet.

Zijn vriend zoekt even oogcontact met hem en glimlacht.

István probeert niet eens terug te glimlachen. Hij voelt iets wat grenst aan paniek.

Hij volgt het meisje door een korte, donkere gang naar een kamer aan het eind ervan.

Daar aangekomen kijkt hij niet echt om zich heen, het ontgaat hem alleen niet dat er wel heel veel in staat, onder meer ook iets wat op een diertje in een kooi lijkt.

Het meisje gaat op een bed zitten dat daar staat.

István pakt een stoel.

'Hoe heet je ook alweer?' vraagt het meisje.

Hij vertelt haar zijn naam.

Zij zegt ook hoe ze heet.

‘Gaaf het?’ zegt ze.

‘Ja,’ zegt hij.

Ze praten enige minuten. Of zij praat in elk geval. Er vallen ook lange stiltes, waarin af en toe het geluid te horen is van het diertje dat rondscharrelt in zijn kooi. Ze vraagt hem waar hij vandaan komt.

‘Hoe is het daar?’ vraagt ze als hij het gezegd heeft.

‘Wel oké,’ zegt hij.

Dan is het even stil.

Zij steekt een sigaret op, misschien alleen om iets te doen te hebben.

Na een poosje, zonder iets te zeggen, staat ze op en loopt ze de kamer uit.

Een paar minuten later gaat de deur weer open.

István kijkt op en ziet zijn vriend.

Hij had gedacht dat het het meisje zou zijn.

‘Wat is er gebeurd?’ vraagt zijn vriend.

‘Hoe bedoel je?’

‘Wat is er gebeurd?’ vraagt zijn vriend nog een keer.

‘Niks.’

‘Ze wil dat je weggaat,’ zegt zijn vriend. ‘Wat heb je gedaan?’

‘Niks.’

‘Niks?’

‘Nee.’

Ze lopen de voordeur uit en in de hal bij de lift zegt zijn vriend: ‘Oké, dan zie ik je wel weer.’

‘Ga je niet mee?’ vraagt István aan hem.

‘Nee, ze wil dat ik terugkom,’ zegt zijn vriend.

‘Ja?’

Zijn vriend knikt. ‘Ik zie je wel weer.’

‘Oké.’

Nog steeds zonder te begrijpen wat er gebeurd is, gaat István in zijn eentje met de lift naar beneden.

‘Ze vond je niet sexy genoeg. Dat zei ze.’ Het is een paar dagen later en zijn vriend legt hem uit wat er gebeurd is.

István trekt aan zijn sigaret.

Het is vreselijk dat er zoiets tegen hem gezegd wordt, en over hem, en toch weet hij niet wat hij erop zeggen moet. Hij zou niet weten wat.

‘Ze zei dat je er niet echt voor in leek te zijn,’ zei zijn vriend.

‘Ik was er wel voor in,’ zegt István.

‘Ze zei dat ze het idee had van niet.’

‘Dat was ik wel.’

Daarna is het niet meer hetzelfde met zijn vriend.

Ze trekken minder vaak met elkaar op.

Zijn vriend trekt steeds meer met andere mensen op.

István is vaker alleen.

Op zondag gaat hij met zijn moeder bij zijn grootmoeder op bezoek. Die is jarig. Hij zit zich een beetje te vervelen terwijl zijn moeder en zijn grootmoeder met elkaar praten.

Zijn moeder vraagt hem een vaas met water te vullen voor de bloemen die ze hebben meegenomen.

Hij gaat naar de keuken en doet wat van hem gevraagd wordt.

De ramen staan open. Het is een warme dag voor de tijd van het jaar.

‘En hoe gaat het met jou?’ vraagt zijn grootmoeder aan hem.

‘Wel oké,’ zegt hij.

Hij staat op het balkonnetje en zou wel een sigaret willen opsteken.

In de verte, een eindje heuvelafwaarts, ziet hij het deel van de stad waar hij met zijn moeder woont.

Zijn moeder zit aan zijn grootmoeder te vertellen hoe goed hij het wel niet doet op school.

Zijn grootmoeder pakt haar beurs en geeft hem wat geld, klaarblijkelijk als een soort beloning.

Zijn moeder zegt dat hij dank u wel moet zeggen.

‘Dank u wel,’ zegt hij.

Zijn grootmoeder glimlacht.

Ze heeft van die reisboeken. Die staan op een rijtje op een plank bij de tv. Italië, Frankrijk, Tsjecho-Slowakije, de Sovjet-Unie, West-Duitsland, Groot-Brittannië. Uit verveling bladert hij erin terwijl zijn moeder en zijn grootmoeder praten. Er staan foto’s in, meest zwart-wit, maar ook een paar in kleur. De kleurenfoto’s hebben op een of andere manier iets onnatuurlijks, allerlei dingen hebben niet dezelfde kleur als in werkelijkheid.

Er is een vrouw die in het appartement tegenover hen woont. István en zijn moeder woonden er nog niet zo lang toen de vrouw aan zijn moeder vroeg of István haar af en toe zou kunnen helpen met de boodschappen.

‘Wat wil ze?’ vroeg István toen zijn moeder het tegen hem zei.

‘Ze wil graag dat je met haar naar de winkel gaat en haar helpt de boel naar boven te dragen.’

‘Daar heb ik geen zin in,’ zei hij.

‘Ze heeft ons heel goed geholpen,’ zei zijn moeder.

‘Ik doe het niet,’ zei hij.

‘Ik heb gezegd dat het goed was,’ zei zijn moeder.

‘Heb je dat gezegd?’

‘Ja.’

‘Waarom?’

‘Ze heeft ons heel goed geholpen,’ zei zijn moeder weer. ‘En haar man heeft een hartkwaal. We gaan er niet over kissebissen.’

Sindsdien gaat hij één of twee keer per week met de buurvrouw naar de supermarkt en helpt hij haar de boodschappen naar huis en naar boven te sjouwen.

Als hij uit school komt, dropt hij zijn rugzak in de hal, maakt hij meteen rechtsomkeert, en klopt hij aan bij de deur tegenover de hunne.

Die wordt opengedaan door de vrouw die daar woont. Ze vraagt of hij even wil wachten, wat hij ook doet, met zijn capuchon en een koptelefoon op blijft hij wat staan staren naar de trap die afdaalt naar het tussenbordes. Daar, bij het raam, staat een rij planten in potten op de vloer. Het raam zit vreemd laag in de muur, sterker nog, het loopt onder de betonnen vloer nog een eindje door.

‘Oké,’ zegt de vrouw, en ze draait de deur van haar flat op slot.

Ze heeft haar jas aan en een muts op en samen dalen ze langzaam de betonnen trappen af.

‘Is het koud buiten?’ vraagt ze aan hem, terwijl ze verder naar beneden lopen.

Hij moet zijn koptelefoon even oplichten om te horen wat ze zegt.

‘Is het koud buiten?’ vraagt ze weer.

‘Ja,’ zegt hij.

Ze laveren over het oneffen trottoir tussen de plassen door en wachten bij de stoplichten.

Het is heel licht in de supermarkt na de winterse schemering buiten op straat.

De vrouw doet haar muts af, schudt haar haar los en trekt haar sjaal iets losser.

Hij volgt haar met het winkelwagentje, zij legt de spullen erin.

Ze spreken er niet bij.

Na afloop lopen ze terug naar het flatgebouw waar ze wonen, en de trappen op. Er is geen lift en ze wonen allebei op de vierde verdieping.

‘Je bent wel heel sterk,’ zegt ze tegen hem, als hij de zware boodschappen bij haar op de keukentafel zet.

Hij weet niet wat hij daarop moet zeggen.

Hij knikt alleen maar, waarop zij vraagt of hij wat *somloi galuska* wil. Soms, als ze terugkomen van de winkel, biedt ze hem iets te eten aan, iets zoets, zoals *somloi galuska*.

‘Oké,’ zegt hij.

‘Nou, ga dan maar zitten,’ zegt ze.

Hij gaat aan de tafel zitten.

De somloi galuska staat in de koelkast en ze dient een flinke portie op in een glazen kom die ze met een lepel voor hem neerzet.

‘Dank u wel,’ zegt hij.

Terwijl hij eet, bergt zij de boodschappen op.

Het begint tot hem door te dringen dat ze een soort genegenheid voor hem voelt, of iets in die richting. Dat vindt hij gênant, maar in zekere zin vindt hij het ook wel prettig, al voelt hij zelf geen enkele genegenheid voor haar.

Hij voelt helemaal niets voor haar.

Ze is gewoon een oude vrouw, misschien zelfs nog ouder dan zijn moeder.

Het is bijna alsof ze niet eens bestaat.

‘Smaakt het?’ vraagt ze, terwijl ze iets wegzet.

‘Ja, lekker,’ zegt hij.

Hij eet snel, deels omdat het verrukkelijk is en deels omdat hij zo snel mogelijk weer weg wil.

Als hij het op heeft komt hij overeind, waarbij de stoelpoten luidruchtig over de vloer krassen.

‘Oké,’ zegt hij.

‘Mag ik je kussen?’ zegt ze.

Ze staat voor hem.

De vraag is zo verrassend dat hij niet weet wat hij zeggen moet.

Hij weet niet eens wat ze eigenlijk bedoelt.

Als hij niets zegt, kust ze hem op zijn mond. Het is niets – haar lippen raken de zijne alleen even lichtjes aan.

‘Sorry,’ zegt ze meteen daarna.

Hij staat daar maar.

‘Ik denk dat je nu beter kunt gaan,’ zegt ze.

Nog steeds zonder iets te zeggen loopt hij weg, hij steekt het portaal over, draait hun eigen voordeur van het slot en gaat naar binnen.